

Sporazum između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Crne Gore o saradnji u zaštiti od prirodnih i civilizacijskih katastrofa

17.9.2009 13:00:39

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i Vlada Republike Crne Gore (u daljem tekstu: ugovorne strane) uvjerene u neophodnost međusobne saradnje radi sprečavanja, odnosno ublažavanja posljedica prirodnih i civilizacijskih katastrofa (u daljem tekstu: katastrofa), poštujući već potpisane međunarodne sporazume s ovog područja, sporazumjele su se kako slijedi:

Član 1.

Predmet Sporazuma

Ugovorne strane ovim sporazumom uređuju okvirne uslove saradnje u zaštiti od katastrofa, a naročito u:

- planiranju i provođenju preventivnih mjera za zaštitu od poplava, potresa, požara, plovidbenih nesreća, radioloških opasnosti te industrijskih i drugih civilizacijskih katastrofa;
- međusobnom obavještanju o opasnostima, nastanku i posljedicama katastrofa;
- međusobnoj pomoći pri zaštiti, spašavanju i uklanjanju posljedica katastrofa;
- obrazovanju i osposobljavanju pripadnika službi za zaštitu i spašavanje, civilne zaštite, vatrogasaca i drugih pripadnika spasilačkih ekipa za zaštitu i spašavanje kroz informativne sastanke, kurseve, obuke, seminare i drugo, te organizovanju i obavljanju zajedničkih vježbi za zaštitu i spašavanje;
- razmjeni naučnih i tehničkih podataka te drugih dokumenata bitnih za zaštitu od katastrofa;
- saradnji pri razvoju i proizvodnji opreme za zaštitu i spašavanje.

Član 2.

Značenje izraza

Za potrebe ovog sporazuma koriste se slijedeći izrazi:

1. "Prirodne i civilizacijske katastrofe" - su prirodne i industrijske nesreće, te drugi štetni događaji prirodnog ili civilizacijskog porijekla sa razornim djelovanjem, koji u znatnoj mjeri teško oštećuju ili direktno ugrožavaju život, njegove uslove, materijalna dobra i prirodnu okolinu, te u slučajevima kada je neophodno preduzeti vanredne zaštitne mjere.
2. "Obavještenje i podaci o događaju" - su podaci o prirodnim i civilizacijskim katastrofama koji se saopštavaju da bi se stanovništvo blagovremeno obavijestilo o opasnosti u svrhu preduzimanja hitnih mjera za zaštitu ljudi, materijalnih dobara i prirodne okoline.
3. "Zaštitne mjere" - su preventivne i zaštitne mjere odnosno djelatnosti:
 - za sprečavanje, ublažavanje i otklanjanje opasnosti koje ugrožavaju stanovništvo;
 - za očuvanje materijalnih dobara i prirodne okoline.
4. "Spašavanje i pružanje pomoći" - su djelatnosti spasilačkih ekipa i sredstava te jedinica opremljenih specijalnom opremom čija je svrha uklanjanje direktnih i indirektnih posljedica katastrofa.
5. "Spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u pomoći" - su lica (ili osobe) koja (ili koje) druga strana odredi za pružanje pomoći.

6. "Oprema" - su sredstva za pojedinačnu ili grupnu zaštitu i spašavanje, uključujući tehnička i druga sredstva za zaštitu i spašavanje koja upotrebljavaju spasilačke ekipe ili pojedinci prilikom spašavanja ili pružanja pomoći.

7. "Humanitarna pomoć" - su materijali, predmeti, sredstva, namirnice, pitka voda, lijekovi i sanitetski materijali namijenjeni besplatnoj podjeli ugroženom, odnosno nastradalom stanovništvu u svrhu ublažavanja štetnih posljedica katastrofa.

Član 3.

Način razmjene saznanja i iskustava

Ugovorne strane međusobno će se izvještavati o svojim naučnim i tehničkim dostignućima i iskustvima, u interesu predviđanja, uklanjanja katastrofa i djelotvorne zaštite i spašavanja. Razmjena podataka i drugih dokumenata obuhvata informacije o katastrofama, izradu zajedničkog naučno-istraživačkog programa za slučaj ugroženosti, planove za slučaj opšte opasnosti od katastrofa i opasnosti koje su od obostranog interesa za ugovorne strane, te saradnju u izradi planova za zaštitu i spašavanje.

Saradnja na tom području obavljat će se u skladu sa pravnim sistemom ugovornih strana. Ugovorne strane će međusobno razmjenjivati podatke vezane za dotične pravne propise.

Ugovorne strane će nastojati djelotvorno se koristiti rezultatima naučne i tehničke saradnje, kako na privrednom planu, tako i pri saradnji sa drugim državama.

Član 4.

Način podsticanja razvoja i proizvodnje opreme za zaštitu i spašavanje

Ugovorne strane će potpomagati saradnju među privrednim društvima i ustanovama kao i na području tehnološkog razvoja i proizvodnje u provođenju zajedničkih programa za zaštitu i spašavanje.

Član 5.

Način podsticanja saradnje humanitarnih organizacija

Ugovorne strane će podsticati saradnju između humanitarnih organizacija u zaštiti i spašavanju od katastrofa, osiguravajući pravni okvir za njihovo međusobno djelovanje.

Član 6.

Oblik saradnje na području obrazovanja i usavršavanja za potrebe zaštite i spašavanja i pružanja pomoći

Ugovorne strane će podsticati međusobnu saradnju u cilju obrazovanja i usavršavanja spasilačkih ekipa koje učestvuju u zaštiti i spašavanju na sljedeći način:

1. uspostavljanjem neposrednih veza između obrazovnih ustanova i podsticanjem razmjene instruktura, predavača i drugih stručnjaka;
2. saradnjom u obrazovanju i obučavanju;
3. podsticanjem međusobne razmjene obrazovnih materijala i sredstava, te iskustava stečenih u zaštiti i spašavanju, bitnih za obrazovanje i usavršavanje;
4. organizovanjem zajedničkih vježbi iz oblasti zaštite i spašavanja.

Član 7.

Obaveza obavještanja o opasnostima

Ugovorne strane međusobno će se obavještavati o opasnosti, mogućnostima nastanka katastrofa koje mogu ugroziti drugu stranu.

U tu svrhu svaka strana na svom području će prikupljati potrebne podatke i obavještenja i neposredno će ih objaviti nadležnim tijelima druge ugovorne strane.

Ugovorne strane međusobno će se obavještavati o katastrofama nastalim na svom području.

Obavijest mora sadržavati opis nastale opasnosti ili događaja, podatke o mjestu, vremenu, obimu i posljedicama, te o preduzetim mjerama. Strana koja pruža pomoć u slučaju nastanka katastrofe, obavijestit će drugu stranu koja traži pomoć o svojim spasilačkim snagama i sredstvima koja može staviti na raspolaganje, kao i o mogućnostima i načinima pružanja pomoći.

Prema stavu 1., 2. i 3. ovog člana obavijest se može proslijediti usmeno ili pismeno, na jezicima ugovornih strana. Obavijesti izrečene usmenim putem moraju se i pismeno potvrditi.

Za slanje i primanje obavještenja o opasnostima, odnosno o katastrofama, ukoliko drugim međunarodnim ugovorima koje su potpisale ugovorne strane nije drugačije utvrđeno, nadležni su:

- Vijeće ministara Bosne i Hercegovine:

Ministarstvo sigurnosti

- Vlada Republike Crne Gore:

Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave.

Organi iz stava 6. ovog člana ovlašteni su da u provođenju ovog sporazuma uspostave direktne veze. U tu svrhu ugovorne strane će izraditi i potpisati „Standardne operativne procedure o pružanju prekogranične pomoći u slučaju prirodnih i civilizacijskih katastrofa“.

Član 8.

Provođenje zaštitnih mjera

Ugovorne strane će u svrhu sprečavanja odnosno smanjivanja zajedničke opasnosti planirati i preduzeti odgovarajuće zajedničke zaštitne mjere.

Član 9.

Način traženja i pružanja pomoći

Ugovorna strana koja je pretrpjela katastrofu može drugu ugovornu stranu zamoliti za pomoć. Ova se pomoć može odnositi na spasilačke ekipe i pojedince koji pomažu, te na zaštitnu opremu i opremu za spašavanje kao i na humanitarnu pomoć.

Molba za pomoć iz stava 1. ovog člana mora sadržavati: podatke o vrsti i obimu potrebne pomoći, podatke o ustanovama i licima sa kojima se uspostavlja veza te prijedlog načina pomoći.

Pružanje pomoći odvija se u skladu sa propisima strana.

Za slanje i primanje molbi za pomoć, nadležni su:

- Vijeće ministara Bosne i Hercegovine: Ministarstvo sigurnosti.

- Vlada Republike Crne Gore: Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave.

Član 10.

Procedure prelaženja državne granice za pružanje pomoći u zaštiti i spašavanju

Prilikom katastrofa spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u akciji zaštite i spašavanja mogu

prelaziti državnu granicu ugovornih strana na graničnom prelazu ili izvan njega bez obavljanja granične provjere, na osnovu usmene saglasnosti organa granične službe i najbliže nadležne jedinice policije.

Spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u pomoći moraju imati iskaznicu izdatu od nadležnog organa državne uprave koja dokazuje njihov identitet.

Članovi spasilačkih ekipa i pojedinci koji učestvuju u pomoći imaju pravo na području druge ugovorne strane nositi pripadajuću uniformu.

Na području druge ugovorne strane nije dozvoljeno prenositi vatreno oružje, municiju i eksplozivna sredstva.

U slučaju katastrofe evakuisani državljani ugovornih strana, kao i državljani trećih država smiju prelaziti državnu granicu na graničnom prelazu ili izvan njega bez isprava za prelazak državne granice, uz obavezu da svoj dolazak moraju odmah prijaviti nadležnoj jedinici policije.

Član 11.

Procedure unošenja i iznošenja materijala preko granice

Ugovorne strane će pojednostaviti procedure pri unošenju i iznošenju preko državne granice opreme za zaštitu i spašavanje te humanitarne pomoći. Prilikom prelaženja državne granice vođa spasilačke ekipe mora predati nadležnim graničnim organima države primateljice jedino popis spasilačke opreme odnosno sredstava humanitarne pomoći.

U hitnim slučajevima, kada se državna granica prelazi izvan graničnog prelaza, navedeni popis treba predati najbližem organu nadležnom za granični prelaz.

Spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u pomoći mogu preko državne granice prenijeti jedino zaštitnu opremu i opremu za spašavanje, sredstva koja su potrebna za njihovo snabdijevanje i djelovanje te sredstva humanitarne pomoći.

Zabrane i ograničenja za međunarodni robni promet ne važe za prevoz zaštitne opreme i opreme za spašavanje te sredstava humanitarne pomoći. Ako se zaštitna oprema i oprema za spašavanje ne potroše u akciji, treba ih ponovo vratiti državi pošiljateljici. Ukoliko se oprema za spašavanje ostavlja kao humanitarna pomoć, treba vrstu, količinu i mjesto gdje se nalazi oprema prijaviti nadležnom organu države primateljice koja će o tome obavijestiti nadležne carinske organe. U tom slučaju vrijede propisi države primateljice.

Odredbe stava 4. ovog člana važe i za unošenje lijekova koji sadrže narkotike i psihotropne materije u državi primateljici i povrat nepotrošenih količina državi pošiljateljici. Unošenje i iznošenje narkotika i psihotropnih materija, u skladu sa međunarodnim sporazumima, ne tretira se kao uvoz i izvoz robe u robnom prometu. Lijekovi koji sadrže narkotike i psihotropne materije mogu se unijeti samo u količinama koje su potrebne za hitnu medicinsku pomoć, a mogu se upotrebljavati samo pod nadzorom medicinskog osoblja sa odgovarajućom stručnom spremom u skladu sa zakonskim odredbama ugovorne strane iz koje dolazi spasilačka ekipa. O potrošenim lijekovima koji sadrže narkotike i psihotropne materije država pošiljateljica izvještava državu primateljicu.

Ugovorne strane uzajamno dopuštaju upotrebu potrebne opreme za zaštitu i spašavanje i humanitarnu pomoć u primateljici bez formalnog postupka, plaćanja pologa i drugih davanja.

Član 12.

Upotreba letjelica i plovila za prevoženje spasilačkih ekipa i pomoći

Letjelice i plovila mogu se koristiti za hitne prevoze spasilačkih ekipa ili pojedinaca koji učestvuju u pružanju pomoći, kao i za druge oblike pomoći u skladu sa ovim sporazumom.

O korištenju letjelica i plovila pri zaštiti i spašavanju te o pružanju pomoći treba odmah obavijestiti ogran koji je zatražio pomoć te mu dostaviti tačne podatke o vrsti i oznakama letjelice i plovila, posadi i terenu. Vrijeme, predviđeni smjer kretanja te mjesto spuštanja odnosno pristajanja određuje država primateljica.

Za posade letjelica i plovila kao i za spasilačke ekipe te pojedince koji pomažu shodno se primjenjuju odredbe člana 10. ovog sporazuma koje se odnose na prelaženje državne granice, a za letjelice i plovila, prevezenu zaštitnu i spasilačku opremu odnosno humanitarnu pomoć primjenjuju se odredbe člana 11. ovog sporazuma.

Za korištenje letjelica važe propisi o vazdušnom saobraćaju strana posebno obaveza javljanja podataka o letovima nadležnim organima za vazdušni saobraćaj. Svaki plan leta mora sadržavati podatke koji povezuju let s ovim sporazumom.

Za gašenje požara otvorenog prostora u graničnom području radi sprečavanja njegovog daljeg širenja, ugovorne strane će omogućiti protivpožarnim letjelicama prelazak vazdušnog graničnog prostora do dubine 10 km.

Član 13.

Korištenje vojnih letjelica i plovila za pružanje pomoći u zaštiti i spašavanju

Korištenje vojnih letjelica i plovila za svrhe iz ovog sporazuma dozvoljeno je samo uz saglasnost države primateljice.

Član 14.

Nadležnost u vođenju akcije zaštite i spašavanja

Za vođenje akcija zaštite i spašavanja i pružanja pomoći u svim slučajevima nadležni su organi države primateljice.

Zadaci se povjeravaju isključivo vođama spasilačkih ekipa države pošiljateljice koji će svoje podređeno osoblje upoznati s pojedinostima njihovog provođenja.

Član 15.

Način zaštite i pružanja pomoći u radu spasilačkih ekipa

Nadležni organi države primateljice moraju osigurati odgovarajuću zaštitu i pomoć spasilačkim ekipama i pojedincima države pošiljateljice, koji učestvuju u pružanju pomoći.

Član 16.

Način finansiranja troškova pomoći

Država pošiljateljica nema pravo od države primateljice zahtijevati povrat troškova za pruženu pomoć. To važi takođe i za troškove koji bi nastali zbog upotrebe, oštećenja ili gubitka opreme za spašavanje.

U slučaju potpunog ili djelimičnog povrata troškova nastalih prilikom pružanja pomoći ne važe odredbe stava 1. ovog člana. Država pošiljateljica ima pravo prvenstva u povratu troškova.

Troškovi pomoći koju pružaju pravne ili fizičke osobe posredovanjem države pošiljateljice snosi

država primateljica.

Ako su ekipe za zaštitu i spašavanje i pojedinci koji pružaju pomoć potrošili zalihe koje su dovezli sa sobom, troškove za njihovo snabdijevanje, smještaj i materijal za njihove potrebe do kraja pružanja pomoći snosi država primateljica. Po potrebi primaju takođe odgovarajuću logističku i medicinsku pomoć.

Član 17.

Naknade i odštete

Ugovorne strane se odriču svakog zahtjeva za nadoknadu štete na opremi za zaštitu i spašavanje, ukoliko je štetu prouzrokovala spasilačka ekipa ili pojedinac koji pomaže u toku obavljanja spasilačkih zadataka i pružanja pomoći na osnovu ovog sporazuma, i ako šteta nije prouzrokovana namjerno.

Ugovorne strane se odriču svih prava na nadoknadu u slučaju tjelesne ozljede i trajnih posljedica na zdravlje te u slučaju smrti učesnika u akciji spašavanja ako do toga dođe u toku spašavanja na osnovu ovog sporazuma, osim ako nije prouzrokovana namjerno.

Ukoliko se pri provođenju zadataka iz ovog sporazuma prouzrokuje šteta trećoj osobi, odgovornost preuzima država primateljica kao da su štetu prouzrokovale njene spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u pružanju pomoći, osim ukoliko su štetu namjerno prouzrokovali pojedinci odnosno spasilačke ekipe države pošiljateljice.

Odgovornost za naknadu štete određene u stavu 1. i 2. ovog člana, nastaje u trenutku dolaska na područje države primateljice i traje do napuštanja njenog područja.

Član 18.

Zbrinjavanje i pružanje pomoći evakuisanim osobama

Lica koja su u slučaju katastrofe došla kao evakuisana s područja jedne na područje druge ugovorne strane, primaju do svog prvog mogućeg povratka sve potrebno snabdijevanje i pomoć. Troškove pomoći i povratka tih lica snosi država iz koje dolaze, ukoliko se ugovorne strane drugačije ne dogovore.

Ugovorne strane moraju omogućiti povratak svim licima koja su evakuacijom došla sa područja jedne ugovorne strane na područje druge ugovorne strane.

Član 19.

Upotreba sredstava veze

Nadležni organi strana osiguraće međusobne telefonske, radio i druge veze među organima, spasilačkim ekipama i pojedincima koji učestvuju u pomoći u skladu sa ovim sporazumom.

Član 20.

Imenovanje i zadaci Stalne mješovite komisije za provođenje zadataka određenih ovim sporazumom

Ugovorne strane će imenovati Stalnu mješovitu komisiju za sprovođenje ovog sporazuma iz reda ovlaštenih organa utvrđenih u članu 9. stav 4. Svaka ugovorna strana ima u Stalnoj mješovitoj komisiji jednak broj članova, a najmanje tri.

Ugovorne strane će diplomatskim putem obavijestiti jedna drugu o svojim članovima Stalne

mješovite komisije.

Zadaci Stalne mješovite komisije prema ovom sporazumu su prije svega: rješavanje konkretnih organizacionih i tehničkih pitanja, određivanje načina održavanja veza i međusobnog obavješćavanja i priprema njegovog Poslovnika.

Stalna mješovita komisija sastaje se najmanje jedanput godišnje i to naizmjenično u Bosni i Hercegovini i Republici Crnoj Gori. Podsticaj za sazivanje vanrednog sastanka može dati svaka ugovorna strana.

Član 21.

Stupanje na snagu

Ovaj sporazum privremeno se primjenjuje od dana potpisivanja, a stupa na snagu danom prijema posljednje diplomatske note kojom se potvrđuje da su ugovorne strane ispunile uslove predviđene nacionalnim zakonodavstvom za stupanje na snagu ovog sporazuma.

Sastavljeno u Budvi, dana 07.09.2007. godine u četiri (4) istovjetna primjerka, svaki od njih na službenim jezicima Bosne i Hercegovine i Republike Crne Gore, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni.

Za Vijeće ministara
Bosne i Hercegovine

Za Vladu
Republike Crne Gore

STANDARDNE OPERATIVNE PROCEDURE